

СТВАРАЛАШТВО МОДНОГ ДИЗАЈНЕРА МИЛОРАДА МИКИЈА ИГЊИЋА (1942–2017)

Апстракт: Тема рада јесте стваралаштво модног дизајнера Милорада Микија Игњића (1942–2017), који је у периоду од средине шездесетих до средине деведесетих година XX века остварио изузетан успех пре свега као креатор аксесоара. Циљ рада је да се први пут прикаже опус Милорада Игњића, чије је име до сада било познато само стручној јавности, а чији је допринос развоју и успеху југословенске модне индустрије на светском тржишту у поменутом периоду био значајан. Игњићева каријера започела је на студијама архитектуре, потом се стицајем околности преусмерила на филмску и позоришну костимографију (где је једно време био и асистент костимографа у Народном позоришту у Београду), а након познанства са модним креатором Александром Јоксимовићем на модни дизајн. Она показује истовремено и пут једног креатора кроз све области модног дизајна: од креирања радних униформи, женских, мушких и дечјих колекција одеће, трикотаже, до дизајнирања мушких и женских ташни и путних торби. Истраживање његовог рада омогућено је захваљујући заоставштини Микија Игњића која се чува у Музеју примењене уметности у Београду, а у којој се између осталог налазе изведени примерци аксесоара, награде, фотографије реализованих модела, модне илустрације...

Кључне речи: аксесоар, Александар Јоксимовић, Национални салон, Милорад Мики Игњић, модни дизајн, Центротекстил

1. Модна илустрација, 1967, МПУ 25287/1
 1. Fashion illustration, 1967, МАА 25287/1

Милорад Мики Игњић (4. 9. 1942, Обреновац – 20. 9. 2017, Београд) потекао је из породице у којој је од самог почетка био у додиру са финим занатима. Отац Милован био је „златар, часовничар и оптичар, који је више година радио у Бечу. И деда је био часовничар. Породица златних руку, јер је реч о занатима који траже вештину, стрпљивост и креирање, сигурно је имала утицаја на формирање његових склоности” (Лукић Чавић 1989: 27-29). Педантност и прецизност, према сведочанству савременика, красиле су и Микија Игњића, а свакако су неопходне особине за професије којима ће се посветити, прво студирајући архитектуру, а затим упловивши у воде модног дизајна.

Његова мајка Смиља имала је мајсторско звање кројачице и по пресељењу породице у Београд запослила се у Кројачкој задрузи. О томе колико је породично окружење утицало на његово будуће стваралаштво и сам је говорио у разговору за лист *Инкотекс*: „Са мојим првим модним скицама постало

ми је јасно да сам од најранијег детињства био предодређен да се бавим модом. Када сам почео да скицирам и да реализујем своје прве моделе ништа ми није било страно, вероватно зато што сам тајне обликовања одеће открио још као дете, гледајући како моја мајка, кројачица, то ради...” (Ђорђевић 1973: 13). Средином педесетих година у Београду су се снимали копродукцијски филмови у којима су, између осталих, глумиле Жилијет Греко (Julliette Greco) и Милен Демонжо (Mylene Demongeot), а Игњићева мајка била је ангажована као кројачица на изради костима. Захваљујући томе он долази у додир са костимографијом. У међувремену завршава средњу архитектонску школу и студира архитектуру, да би на трећој години студија (1966) постао сарадник костимографкиње Мире Глишић, која је, поверивши му да реализује неколико скица за костиме, запознала његов таленат. Одушевљена резултатима ангажовала га је као свог асистента на филмовима *Доктори и ђаволи*, *Марко Поло*, *Дуги бродови*, *Црна шума* (у копродукцији

са америчким продуцентским кућама), да би каријеру наставио као асистент костимографкиње Љиљане Драговић у Народном позоришту у Београду (Лучић Чавић 1989: 27-29). Самостално ће креирати костиме и сценографију за *Театар поезије* [Раднички универзитет *Ђуро Салај*] за представе: сценски приказ Назорове поезије, *Ја сам као врело* у режији Боре Григоровића (18. 12. 1966) и за драмско-музичку причу *Клод Дебиси*, такође у режији Б. Григоровића (6. 3. 1967).

Познанство с модним креатором Александром Јоксимовићем представљаће прекретницу у његовој каријери. У почетку је као манекен учествовао на његовим ревијама, да би убрзо постао његов сарадник при изради колекција и организацији модних ревија. Тако Игњић напушта студије архитектуре и 1966. године запошљава се у Заводу за унапређење домаћинства и као модни креатор у Националном салону (на Јоксимовићев предлог). У Заводу је креирао моделе за девојчице и радне униформе за конобаре, конобарице и куваре, а у Националном салону са А. Јоксимовићем „изучавао коришћење југословенских националних мотива у одевним предметима високе моде“ (Аноним 1967). Своју прву колекцију мушке моде креирао је управо за Национални салон 1967. године (сл. 1): „Мушка мода била је строго класична у боји и форми... Било је веома тешко дати нешто ново, а не наићи на отпор јавности. Зато сам, користећи фолклор, избегао орнамент са копорана, али сам оставио шуџаш и правом линијом украсио своје моделе, који су линијом, закопчавањем, реверима одударали од дотадашње моде. Поједине моделе поставио сам плетеном поставом, која је била иста као и џемпер из комплета”¹ (Ђорђевић 1973: 13). Исте године био је асистент Александра Јоксимовића на изради аксесоара за Јоксимовићеву прву колекцију високе моде *Симонида*.

Од јануара 1968. прелази у *Центротекстил*, где је ангажован као модни креатор и заједно са Јоксимовићем оснива у тој фирми креаторски центар (Ристић 1991). Колико је оснивање овог центра било значајно и представљало искорак за то време, говори и следећа његова изјава: „Имао сам срећу што сам готово од самог почетка радио у креаторском центру велике трговачке фирме која је сарађивала са скоро свим фабрикама у нашој земљи... Прошао сам кроз све моделарнице и увек се, поново, чудило што у тим великим фабрикама није било стално запослених модних креатора. А тада је било новца и могућности да свака модна кућа има свог креатора. Међутим, моду су креирали моделари, директори, трговци... (ibid).”

У то време заједно са Александром Јоксимовићем, као његов асистент, креира колекцију од 100 ташни (мушких, женских и дечјих), појасева и рукавица за фабрику *29. новембар* из Београда. Модели су представљени на, како је тадашња штампа најавила,

1 Према сопственим речима, највише је волео да креира управо моделе за мушкарце, посвећујући највише пажње модним детаљима јер „детали праве моду... шешири, ципеле, ташне, све то има своју ноту“ (Ивановић 1971).

једној сасвим необичној модној ревији посвећеној први пут искључиво модним детаљима, уз нагласак да је успех постигнут јер је цела колекција већ откупљена (Мишић 1968). „Није ни чудо”, наставља новинарка „сви модели су одлични, маштовити, смели, модерни” и додаје: „Ово је први Јоксимовићев покушај да направи колекцију ташни и – успео је у потпуности!” (ibid). Део колекције носио је назив *Бони и Клајд* и био је инспирисан истоименим филмом из 1967. године, односно стилем тридесетих година XX века².

Креирање за фабрике са којима је *Центротекстил* сарађивао наставља се даље, па ће исте 1968. године са Јоксимовићем за *Београдски памучни комбинат* и *Комбинат трикотаже Београд* реализовати колекцију за плажу а потом и прву самосталну женску колекцију од 14 модела за *Алхос* (Индустрија одеће „Алија Хоџић” из Сарајева)³. За женски мантил *Александра* (реализован за поменуто предузеће) на Деветом међународном сајму одевања *Мода у свету* (11. 10. 1968) освојиће *Златну кошту*.

Својеврсну прекретницу у његовој каријери представља почетак рада за *Кожарско-текстилни комбинат Високо* из Високог, са којим Александар Јоксимовић почиње сарадњу већ са колекцијама *Витраж*, *Пејзаж* (1968) и *Проклета Јерина* (1969), а затим код њих реализује и своје остале чувене тематске колекције (*Емина* 1971, *Птице* 1972, *Ана Карењина* 1973, *Рамона* 1974, *Исидора* 1976, *Теорема* 1977), за које је Игњић креирао аксесоар од коже (мушке и женске ташне, путне торбе, каишеве...), али и самосталне колекције⁴. Од тог тренутка он се у потпуности посвећује креирању аксесоара који је пре свега намењен извозу⁵. Тако је Игњић као несудујени архитекта са конструкције зграда прешао прво на конструкцију одеће, а коначно и на конструкцију ташни са којима ће постићи велики успех⁶.

Као експерт у области аксесоара и као неко ко је имао прилику да на светским сајмовима први сазна који су нови трендови у овој области (информације су се у то време до последњег тренутка држале у тајности због конкуренције) често је давао ексклузивне интервјуе за штампу. Тако је почетком 1971. године са

2 Редитељ Артур Пен (Arthur Penn), у главним улогама Феј Данавеј (Faye Dunaway) и Ворен Бити (Warren Beatty).

3 Фирма *Алхос* је поред *ТИК-а*, *Инкоса*, *Новитета*, *Високог*, припадала здруженом предузећу *Инкотекс* (Ђорђевић 1973).

4 У *Вечерњим новостима* забележено је да су у Комбинату „одлучили да својој кожној галантерији обезбеде исти реноме као и кожним мантилима и костимима, оделима и јакнама (које креира Александар Јоксимовић), па су ангажовали Игњића, који је на овом послу показао много маште и укуса” (Аноним: 1971).

5 А. Јоксимовић и М. Игњић постигли су са својим колекцијама од коже изузетан успех у свету и редовно излагали на Сајму коже у Паризу.

6 Међу модним креаторима који су по струци били архитекте налазе се и: Пјер Карден /Pierre Cardin/, који је као и М. Игњић напустио студије архитектуре; Пјер Балмен (Pierre Balmain), Ђанфранко Фере (Gianfranco Ferré), Тјери Муглер (Thierry Mugler)...

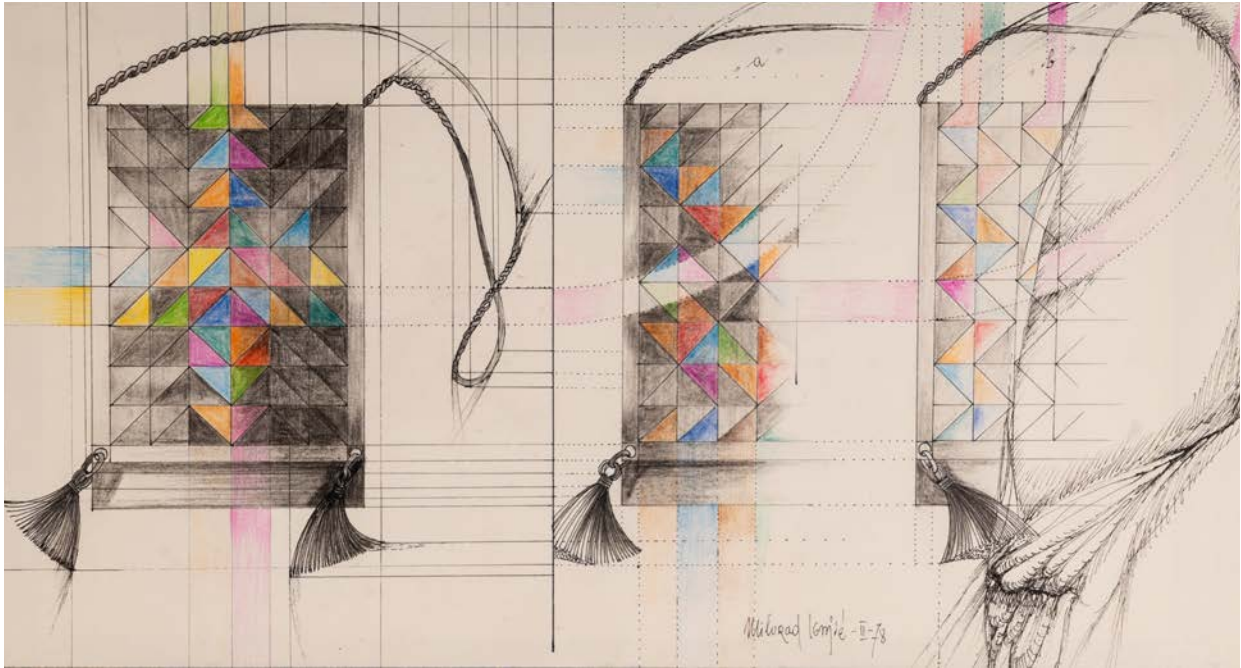

2. Модна илустрација, 1976, МПУ 25282/3
2. Fashion illustration, 1976, МАА 25282/3

Међународног сајма кожне галантерије у Милану, на коме су се малом броју трговаца и модних креатора представљали новитети из светских модних центара, донео револуционарну новост – појаву мушких ташница. Тај модни додатак настао је као реакција на моду тесних мушких сакоа у чије џепове ништа није могло да стане. Са друге стране, женске ташне достигле су величину путне торбе, а појасеви нису представљали само функционални већ и декоративни елемент. Још једна важна вест са тог догађаја, а која говори о томе колико је модни диктат био строг, јесу боје које ће од тог тренутка искључиво бити заступљене – све нијансе браон боје (од природне боје коже до најтамнијих нијанси), док до тада актуелне боје љубичаста и црвена потпуно нестају са сцене. Најбољи доказ за то, каже Игњић, јесте да су у Милану „на распродаји биле све љубичасте ташне и ципеле!“ (Аноним 1971).

Већ у јуну месецу најављена је прва колекција мушких ташни код нас, коју креира Милорад Игњић за *КТК Високо* и која ће бити приказана у октобру на Међународном сајму одевања *Мода у свету* у Београду. Колекција је намењена пре свега извозу и представља Игњићеву интерпретацију поменутих нових тенденција, у којој се јасно виде карактеристике његовог пре свега рустичног стила. Он комбинује кожу са тракама од канапа које стилски прате грубе шнале⁷. Велики број џепова заступљен је на ташнама, али и на женским појасевима, а штепови представљају декоративни елемент. На фотографији којом је

7 Његов избор материјала за израду ташни често су били и пластика, платно, кожа, вуна, а радо је експериментисао са новим материјалима као што је у то време био флотекс (синтетички материјал који подсећа на кожу или сомот), а детаље – дрвене копче и дугмад – често је и сам израђивао.

3. Модна илустрација, 1978, МПУ 25284
3. Fashion illustration, 1978, MPU 25284

илустрован текст у *Вечерњим новостима* (Аноним 1971) представљен је изузетно ексцентричан модел мушке ташнице, који најбоље сведочи о дизајнеру који актуелну моду реинтерпретира и унапређује. То је мушка ташница закачена за појас око струка, а затим везана кожним пертлама за ногу⁸. Тај новински чланак прати и ексклузивна Игњићева модна илустрација најављене колекције.

Неизоставни део стваралаштва Милорада Игњића представљају управо модни цртежи и модне илустрације које је објављивао у штампи⁹. На почетку каријере модног дизајнера, када кроз илустрације у штампи даје предлоге и решења одеће за девојчице, за женске и мушке моделе или радне униформе, ти радови су под утицајем модних илустрација Александра Јоксимиовића, кога је Игњић сматрао за свог професора¹⁰. Када је почео да креира модне додатке, требало је осмислити како их на најбољи начин представити кроз модну илустрацију. У

првој фази од ташни, торби и појасева правио је композицију, где је извесну динамику постигао преплитањем каишева. У међувремену, потпуно посвећен модном цртежу (за који је сматрао да „мора да буде сјајан да би модел био сјајан“ /Лучић Чавић 1989: 27-29/), искристалисао је сопствени стил у представљању женске фигуре, одеће и аксесоара ослањајући се, са једне стране, на ар деко стил модне илустрације (двадесете године XX века), а са друге на елементе техничког цртежа који представљају његову везу са архитектуром и који на овај начин примењени и стилизовани нису више функционални већ декоративни елемент илустрације и извор динамике (сл. 2). Од тог тренутка ће модне додатке представљати заједно са женским фигурама. Један од интересантних примера употребе елемената техничког цртежа јесте илустрација за ташну из 1978. године чији се оригинал чува у Музеју примењене уметности (сл. 3)¹¹.

8 Игњић је „пре Париза, Лондона и Рима лансирао ташне које се носе на каишу око појаса“ (М. Бл. 1976).

9 У то време у модној штампи у свету модне илустрације су све мање заступљене, међутим, у нашој штампи она је и даље опстајала управо захваљујући Александру Јоксимиовићу и Милораду Игњићу, који су били изузетни цртачи и редовно илустровали своје модне прилоге.

10 „Ја сам добро цртао, али је мој цртеж био архитектонски, стог можда и крут. Када је почела моја сарадња са Ацом Јоксимиовићем, терао ме је по читав дан да цртам ногу, руку и слично. Био је то мучан заморан тренинг, који је, сада то знам, био драгоцен“ (Лучић Чавић 1989: 27-29).

11 Игњић је често говорио о томе колико су му студије архитектуре помогле у модном дизајну, као и сазнање да своје основно занимање може да претвори у модну колекцију. „Каква је срећа за једног архитекту кад схвати да се кућа коју је замислио претвара у један прекрасан модел. [...] Много тога што сам на архитектури научио у моди ми је користило. Осећај за пропорције, на пример. Некада је код модела битно неколико милиметара, да не говоримо о сантиметрима“ (Вилимон 1994).

Поменуте карактеристике стила при креирању модних додатака (рустичност, груби материјали, функционални елементи који постају декоративни) виде се и у моделима које је реализовао за тематске колекције Александра Јоксимовића. Једна од првих колекција овог типа на којој су сарађивали била је *Пејзаж* из 1968. године са мушким и женским моделима чији је главни мотив представљао зидњак (серџада), који је некада давно уместо слика красио ентеријере градских и сеоских кућа. Били су то у жакару ткани призори из природе – шуме, дивље животиње... Јоксимовић је антикварне комаде зидњака директно употребио у колекцији, скројивши од њих (у комбинацији са кожом) сукње, прслукe и јакне, док је Игњић од њих сачинио путне торбе. За колекцију *Ана Карењина* (1973), пратећи Јоксимовићеву идеју и мотиве које је истакао, као што су комбинација коже и (бојеног) крзна али и саму причу о Толстојевој јунакињи, Игњић је креирао ташне у комбинацији ова два материјала, као и изванредно стилизоване путне торбе и кофере детаљно проучивши руске торбе из прошлих епоха. *Ана Карењина* је имала, попут многих Јоксимовићевих колекција, велики комерцијални успех у свету, а премијерно је приказана на сајму коже у Паризу, потом у Београду и Франкфурту. Колекција *Рамона* (1974) у стилу тридесетих година XX века, за коју је Игњић креирао колекцију ташни и путне комплете (сл. 4), такође је приказана на Недељи коже и крзна у Паризу, на којој су се представљали елитни произвођачи кожне и крзнене одеће из целог света¹². У колекцији *Мозаик* (1975) главни мотив представљао је преплетај разнобојних трака од коже по узору на традиционалне преплетаје са опанака којима је постигнут визуелни утисак коцкица са мозаика. Игњић, изузетно наклоњен старим традиционалним занатима, применио је овај мотив и на ташнама и путним торбама. Колекција *Мозаик* освојила је на Међународном сајму моде у Београду *Златног пауна*¹³.

Поштовање према старим занатима (као што је у случају *Мозаика* опанчарски) показаће и на својој самосталној изложби ташни 1976. године применивши сарачки метод (шивење кожом). Од 1. до 8. марта у Удружењу манекена изложио је 40 ручно рађених ташни од коже реализованих овом техником, као и модне илустрације (сл. 5). Модни дизајнер који „своје ‘конструкције’ ташни дугује ранијим студијама архитектуре” приказао је свечане, модерне ташне и ташне у духу фолклора: црне, смеђе, зелене и у природној боји коже (М. Бл.: 1976). Сматрао је да уметници који се баве модом ретко излажу, наглашавајући да је због тога желео „да на ташни, модном детаљу којим се најчешће бавим, покажем и креативност и занатски начин обраде...”¹⁴ (М. С. 1976). У новинским прилозима посвећеним тој изложби

4. Путна торба из колекције *Рамона* Александра Јоксимовића, 1974, МПУ 25273

4. Travel bag from the Aleksandar Joksimović's collection *Ramona*, 1974, MAA 25273

забележено је и да је годину дана раније у Карденовом новом мушком бутику на Сен Жермену Игњић угледао свој комплет путних торби реализованих у *КТК Високо* без потписа аутора¹⁵.

Наредне године обележиће бројне награде и признања за аксесоар на сајмовима моде у Београду, Сарајеву и Брну, али и за једну дечју колекцију (плакета ревије *Нада* 1979)¹⁶. Тиме је показао да је и даље отворен за све сегменте модне индустрије, што ће се у наредним годинама само потврђивати¹⁷. Године 1980. са А. Јоксимовићем реализоваће плетену колекцију за *Народну радност* из Сурдулице за коју ће креирати ташне и шешире од грубе домаће вуне [један од његових омиљених материјала] обојене у више од

12 „Највећи део производње целог Комбината већ је распродан за две-три године унапред и то за САД, Канаду и скандинавске земље” (Аноним: 1974).

13 На сајму је приказана и претапорте колекција модне куће *Диор*.

14 „Кад стварам модел, концентришем се на то да буде естетски уобличен, модно актуелан и визуелно привлачан” (Васиљевић 1990)

15 „У *Високом* су рекли ‘да је Карден боравећи у Југославији стигао и у њихову фабрику, угледао моју колекцију и целу је откупио” (Лучић Чавић 1989: 27-29).

16 Као креатор *Центротекстила* креира прву дечју колекцију од 30 модела хаљиница за девојчице од три до 12 година реализовану у земунском ТИЗ-у, *Црвеној звезди* из Младеновца и *Будућности* из Краљева 1978. године, а наредне само за *Будућност* из Краљева

17 „Прошао сам кроз све робне групе, што ми представља посебно задовољство јер сам у свакој од њих имао успеха...” (Ристић 1991).

5. Милорад Мики Игњић, фотографија са изложбе, 1976, МПУ/сз
 5. Milorad Miki Ignjić, photo from the exhibition, 1976, MAA/sc

50 различитих нијанси. Наредне године чак ће се накратко вратити и позоришту, креирајући костиме за представу *Декамерон 81* Хелмута Шефера и Роберта Чулија, према Бокачовом делу и у режији Р. Чулија, у Атељеу 212 (5. 3. 1981). Исте године започиње сарадњу са краљевачком фирмом *Радиност*, а од 1985. за њихов програм *Јанхари* реализује мушку и женску колекцију која се извози у САД и Канаду.

Милорад Игњић је у *Центротекстилу* радио до 1989. године, када прелази у статус слободног уметника, а 1992. од УЛУПУДС-а добија звање истакнутог уметника. Тај период његове каријере (који ће трајати до 1993) обележиће: наставак сарадње са *Радиношћу* из Краљева; колекције, заједно са А. Јоксимићем, за *Нитекс* из Ниша и вунена трикотажа за фирму *Снежана и синови* из Куманова; спортски програм за *Сензал* из Краљева и мушке колекције за фирму *Гома* из Београда... Сарадња с поменутиим фирмама резултирала је великим комерцијалним успехом и бројним наградама, а сам рад представљао је велико задовољство за Игњића, који је рекао: „Вуну највише волим после коже. Могућности су велике,

поготово сада када је изванредан избор предива и када електронске машине дају неслућене могућности преплетаја. Колекције од вуне које смо радили Аца и ја за *Радиност* имале су великог успеха овде и у свету. Продавале су се у Америци, Канади, Холандији и другим земљама” (Лучић Чавић 1989: 27-29). У Музеју примењене уметности налази се значајан број Игњићевих нацрта за дезене, шаре, орнаменте за машинску трикотажу, чије извођење захтева велику прецизност и стрпљење, које је он поседовао (сл. 6).

Последња модна ревија Милорада Игњића представљала је заједничку колекцију са А. Јоксимићем и Иванком Јевтовић реализовану за фирму *Гома* и приказану у *Интерконтиненталу* 1993. године. Игњић је креирао мушку колекцију *Его* (сл. 7) док је Јоксимић представио женску *Комплименти*. Модели су били инспирисани „ликовном и фолклорном традицијом византијске Србије”, а чиниле су је дуге црне хаљине од коже, ручно рађени комплети, капути, луксузне вечерње хаљине од тафта, слојевити сакои с прслуцима и јахаће панталоне за мушкарце (Васиљевић 1993).

Како је новинарка Вера Ђорђевић забележила – мода је креативни и истовремено индустријски феномен. Да би се опстало у том свету непрестаних промена, потребан је „таленат, јака индивидуалност и истрајан студиозан рад. Треба бити увек нов и увек свој!“ (Ђорђевић 1973). Милорад Мики Игњић то је потврдио својим радом и резултатима као једно од пионирских имена у области савремене моде, која је у тадашњој Југославији, у време када је стварао, била у повоју и за кратко време постигла значајне резултате на међународном тржишту. У овом раду покушали смо да обухватимо целокупно Игњићево

стваралаштво у модном дизајну – које се кретало од високе моде као, по његовим речима, суштине уметничког израза из које потом проистичу варијације за текстилну индустрију и конфекцију, такође области његовог деловања (Вилимон 1994). Настојали смо да дефинишемо основне карактеристике његовог стила при креирању аксесоара, али и у модној илустрацији као незаобилазном сегменту његовог рада. Међутим, разноликост Игњићевог стваралаштва пре свега отвара могућност за даља истраживања појединачних сегмената његовог модног дизајна.

6. Орнаменти за плетене моделе, око 1991, МПУ 25314
6. Ornaments for the knitted models, about 1991, МАА 25314

7. Скица за мушку јакну за Гому, 1993, МПУ 25299/5
 7. Sketch for men's jacket for Goma, 1993, MAA 25299/5

ЛИТЕРАТУРА

Поповић Б. 2022
Модни цртежи Александра Јоксимовића, каталог изложбе, Београд: Музеј примењене уметности. (Popović B. 2022, *Modni crteži Aleksandra Joksimovića*, katalog izložbe, Beograd: Muzej primenjene umetnosti.)

Поповић Б. 2021
 Аквизиције, Одсек за савремену примењену уметност: Путна торба, Милорад Игњић, 1974, *Зборник Музеја примењене уметности* (Београд) 17 : 100. (Popović B. 2021 Akvizicije, Odsek za savremenu primenjenu umetnost: Putna torba, Milorad Ignjić, 1974, *Zbornik Muzeja primenjene umetnosti* (Beograd) 17 : 100.)

Поповић Б. 2015
Александар Јоксимовић: Из збирке Музеја примењене уметности, каталог изложбе, Београд: Музеј примењене уметности. (Popović B. 2015, *Aleksandar Joksimović*: Iz zbirke Muzeja primenjene umetnosti, katalog izložbe, Beograd: Muzej primenjene umetnosti.)

Velimirović D. 2008
Aleksandar Joksimović: Moda i identitet, Београд: Утопија.

Vilimon B. 1994
 Moda – potreba ili luksuz, *Ana* (Београд): децембар.

Васиљевић О. 1993
 Повратак Симониде, *Политика* (Београд): 10. октобар. (Vasiljević O. 1993, Povratak Simonide, *Politika* (Beograd): 10. oktobar.)

Ristić V. 1991
 У сталном трганју, *Nada* (Београд): 15. април.

Васиљевић О. 1990
 Мушкарац поново у сакоу, *Политика* (Београд): 30. септембар. (Vasiljević O. 1990, Muškarac ponovo u sakou, *Politika* (Beograd): 30. septembar.)

Луčić Чавић М. 1989
 Мађтовити свет преплетая, *Ana* (Београд): 13. новембар, 27–29.

Петковић С. 1977
 Скупа женска слабост, *Илустрована политика* (Београд): 11. октобар. (Petković S. 1977, Skupa ženska slabost, *Ilustrovana politika* (Beograd): 11. oktobar.)

Аноним 1976
 Уникати за 300 динара, *ТВ новости* (Београд): 5. март. (Anonim 1976, Unikati za 300 dinara, *TV novosti* (Beograd): 5. mart.)

Аноним 1976
 Ташне у сарачком стилу, *Nada* (Београд): 19. март.

М. Бл. 1976
Корак испред моде, *Вечерње новости* (Београд): 28. фебруар. (M. Bl. 1976, Korak ispred mode, *Večernje novosti* (Beograd): 28. februar.)

М. С. 1976
Ташна за сваку прилику, *Базар* (Београд): 4. март. (M. S. 1976, Tašna za svaku priliku, *Bazar* (Beograd): 4. mart.)

Аноним 1974
Високо у Паризу, *Борба* (Београд): 8. септембар. (Anonim 1974, Visoko u Parizu, *Borba* (Beograd): 8. septembar.)

Б. М. 1974
Мода за гледање и – поверење, *Вечерње новости* (Београд): 23. октобар. (B. M. 1974, Moda za gledanje i – poverenje, *Večernje novosti* (Beograd): 23. oktobar.)

Аноним 1973
Нешто као сомот, *Вечерње новости* (Београд): 3. фебруар. (Anonim 1973, Nešto kao somot, *Večernje novosti* (Beograd): 3. februar.)

Ђорђевић В. 1973
Његово животно опредељење, *Inkotex* (Београд): март. (Đorđević V. 1973, Njegovo životno opredeljenje, *Inkotex* (Beograd): mart.)

Аноним 1971
Конфекција, трикотажа, мода: Галантерија у 1971. години, *TANJUG* (Београд): 15. фебруар.

Аноним 1971
Ускоро и код нас : Ташне за мушкарце, *Вечерње новости* (Београд): 16. јун. (Anonim 1971, Uskoro i kod nas : Tašne za muškarce, *Večernje novosti* (Beograd): 16. jun.)

Аноним 1971
Колекција ташни и каишева, *Породични магazin – TANJUG* (Београд): август 1971.

Бакић Т. 1971
Модел недеље, *Нин* (Београд): 24. октобар. (Bakić T. 1971, Model nedelje, *Nin* (Beograd): 24. oktobar.)

Ивановић Д. 1971
Мики Игњић: Мајстор високе моде, *Чик* (Београд): 10. јун. (Ivanović D. 1971, Miki Ignjić: Majstor visoke mode, *Čik* (Beograd): 10. jun.)

Мишић Б. 1968
Ташне какве желимо, *Вечерње новости* (Београд): 7. мај. (Mišić B. 1968, Tašne kakve želimo, *Večernje novosti* (Beograd): 7. maj.)

Аноним 1967
Радна одећа у објектима националног стила, *Турistiчке новине* (Београд): 27. јул.

Summary

VANJA KOSANIĆ

Independent researcher, Belgrade, Serbia
kosanicvanja@gmail.com

THE WORK OF FASHION DESIGNER MILORAD MIKI IGNJIĆ (1942–2017)

The subject of this paper is the work of fashion designer Milorad Miki Ignjić (1942 - 2017), who in the period from the mid-sixties to the mid-nineties of the 20th century achieved extraordinary success, primarily as a designer of accessories. The aim of this work is to show, for the first time, the entire work of Milorad Ignjić, whose name was known, until now, only among experts, and whose contribution to the development and success of the Yugoslav fashion industry on the world market, in the mentioned period, was significant. Ignjić's career began with architecture studies but then, due to circumstances, he started to create film and theater costumes (for a while he was an assistant costume designer at the National Theater in Belgrade) and after his encounter with the fashion designer Aleksandar Joksimović, he started to work in fashion design. At the same time, his career shows the path of a designer through all areas of fashion design: from the creation of work uniforms, women's, men's and children's clothing collections, knitwear, to the design of men's and women's handbags and travel bags. In this work we tried to represent Ignjić's entire creativity in fashion design from haute couture as, in his words, the essence of artistic expression, from which then arise the variations for the textile industry and ready-made clothing, the fields in which he also worked in. We tried to define the basic characteristics of his style in creating accessories, but also in fashion illustration as an important part of his work. The variety of his work opens the possibility for further researches of the individual parts of Ignjić's fashion design.

Translated by the author